

Johdanto

Tämä kirja on syntynyt siltä pohjalta, mitä eri puolilla maata pitämieni tähtitiedettä koskevien esitysten jälkeen olen saanut kokea. Jatkuvasti minulta on kysytty, olenko kirjoittanut kirjaa, jossa lyhyesti ja yksinkertaisesti olen esittänyt ne asiat, jotka olen tuonut julki luennossani. Kerta toisensa jälkeen olen joutunut vastaamaan, etten ole, vaikka kirjoja olenkin julkaissut. Nyt tilanne muuttuu. Voin vastata kysyjille, että minulla on sellainen kirja, juuri tämä. Kaiken luennoilla kerrotun lisäksi kirjassa on paljon myös uutta, sellaista mistä en ole tähän mennessä osannut kertoa mitään. Uusi on minulle selkiytynyt vasta tätä kirjaa kirjoittaessani.

Kirjassa on vain neljä lukua. Ensimmäinen ja toinen niistä kuuluvat yhteen samoin kuin kolmas ja neljäs. Ensimmäisessä tuon esille oman tieni, sellaisena kuin sen olen kohdannut. Arvelen, että se kiinnostaa. Mm. avaruustähtitieteen professori Esko Valtaoja ja eräät muutkin ovat sanoneet minun olevan ”yksi arvostetuimmista suomalaisista tähtitieteen harrastajista”. Olen perustanut Ursan Syvä taivas -jaoston ja olen sen ensimmäinen kunniajäsen. Tähdet ja avaruus -lehdessä olen 30 vuotta pitänyt omaa Syvä taivas -palstaa. Lisäksi olen kiertänyt eri puolella Suomea kertomassa tähtitaivaasta, milloin erityisesti syvästä taivaasta, milloin sitä mitä tähtitaivaasta tiedetään, poikkitieteellisestä näkökulmasta, jolloin myös maailmankatsomukselliset seikat ovat olleet esillä. Ainakin vaiheeni ovat täkäläistä harrastuksen historiaa, josta ei tähän mennessä ole juuri kirjoitettu.

Toisessa luvussa kerron mieliinpainuvimmista havainnoistani, löydöistä ja suoranaيسista elämyksistä, todellisista tähtihet-

kistä, joita harrastuksessani olen saanut. Tarkoitukseni ei siis ole tuoda esille kaikkea, mitä olen nähnyt, vaan ainoastaan harrastukseni huippuhetket, tapahtumat ja näkymät, jotka etsimättä palautuvat mieleen. Kerron myös niistä kokemuksista, jotka harrastajana ovat opettaneet minua ja auttaneet tielläni eteenpäin. Näin toivon voivani auttaa teitä, jotka vasta aloittelette tähtitieteen harrastusta. Teillekin, jotka ette harrasta tähtitiedettä, mutta olette siitä kiinnostuneita, haluan kertoa, minkälaisia kokemuksia harrastus on minulle antanut. Ehkä se inspiroi myös teitä ja saa jatkamaan kiinnostustanne. Tähtitiede on tiede, josta riittää jokaiselle, miltä kannalta sitä sitten lähestyykin.

Kolmas luku poikkeaa edellisistä siten, että olen siihen koonnut tähtitieteestä esitettyjä faktoja, jotka ovat haastavia erityisesti kristillisen uskon kannalta. En väitä, että esille ottamani asiat sellaisenaan todistaisivat jotain, mutta viitteitä, johtolankoja ne voivat antaa. Jumala ja hänen toimintansa tänäkin päivänä ovat uskoni mukaan nähtävissä siinä, mitä tähtitaivaalla tapahtuu, mitä siitä näemme ja saamme kuulla. Olen keskustellut näistä löydöistä niin asiantuntijoiden kuin tavallisten ihmisten kanssa eri puolilla maapalloa, ja kaikkialla aihepiiri on herättänyt suurta kiinnostusta. Monilta olen saanut myös lisäintoa ja vahvistusta ajatuksilleni. Painotukset, sikäli kuin niitä on, ovat kuitenkin minun, ja niistä myös vastaan.

Neljäs ja viimeinen luku, joka liittyy edelliseen, on syntynyt siten, että mitä enemmän edellisen eli kolmannen luvun asioita pohdin, sitä syvemmälle jouduin katsomaan historiasta tunnettujen tähtitieteilijöiden elämää ja elämänkohtaloita. Samalla kävi ilmi, että moni mennyttä aikaa koskeva väittämä ei pidä paikkaansa, esimerkiksi se, että keskiaika olisi ollut yksinomaan pimeätä ja kulttuuritonta aikaa. Usea väite, kun niitä tarkastelee tarkemmin, paljastuu vain näennäistiedoksi, puolitotuudeksi tai jopa valheeksi. Tällaisista ”hokemista” ja väitteistä olen nyt poiminut joitakin keskeisimpiä esiin ja tekstissä kerron niiden taustoista ja tapahtumiin vaikuttaneista seikoista.

Jatkuvasti minua esitelmän pitäjäksi eri tahoille pyydettyäessä olen saanut kuulla toivomuksen: ”Ja sitten ei mitään luentoa siitä, mitä eri aloilta tiedetään, vaan poikkitieteellistä katsausta siitä, mitä asiat merkitsevät tai mikä tarkoitus niillä mahdollisesti voi olla.” Teologikoulutukseni ja syvälinen perehtyneisyyteni tähtitieteeseen on varmaankin antanut aiheen pyytää juuri tämänkaltaista esitystä. Jo pikkupojasta asti olen ollut kiinnostunut tähtitaivaasta ja siitä lähtien myös perehtynyt sen saloihin, eivätkä teologiset opintoni liioin ole päättyneet yliopistosta valmistumiseeni vaan jatkuneet aina tähän päivään saakka. Saan tämän kirjan myötä lausua parhaat kiitokseni kaikille, jotka olette minua pyytäneet tilaisuuksiinne ja antaneet minulle toinen toistaan haastavampia aiheita.

Turussa 20.2.2015

Risto Heikkilä